BAZY DANYCH

WYKŁAD II

MECHANIZM UPRAWNIEŃ W MSSQL SERVER

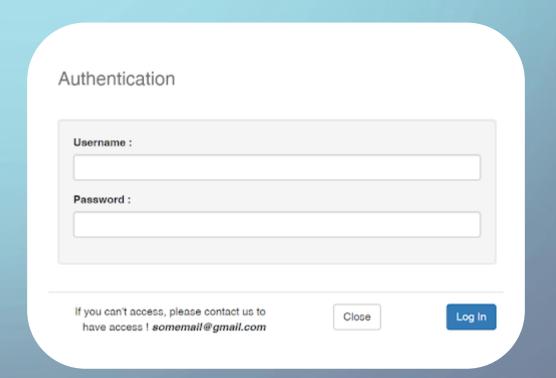
MS SQL SERVER

SQL Server jest systemem zarządzania relacyjną bazą danych opracowanym, wspieranym i rozpowszechnianym przez Microsoft. W bardzo prostym rozumieniu jest to relacyjny system baz danych, za pomocą którego zarządzamy elementami bazy takimi jak tabele, widoki, elementy programistyczne. System charakteryzuje się tym, iż jako język zapytań używany jest przede wszystkim Transact-SQL, który stanowi rozwinięcie standardu ANSI/ISO (SQL Server posiada wysoką zgodność ze standardem SQL).

SQL Server 2019 (Express?) + SQL Server Management Studio (SSMS) 18.10

UWIERZYTELNIANIE I AUTORYZACJA SQL SERVER

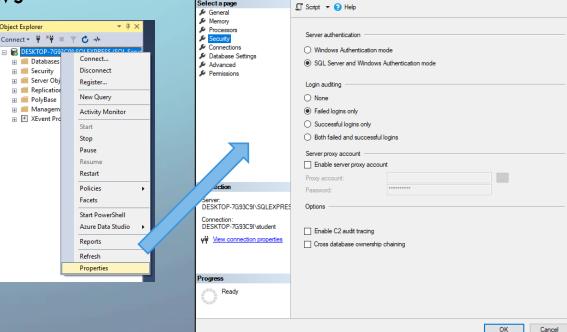
- Ochrona danych
- Uwierzytelniania użytkowników
- Autoryzacja dostępu do danych.

TRYBY UWIERZYTELNIANIA W MS SQL SERVER

Microsoft SQL Server oferuje administratorom dwie możliwości implementacji sposobu uwierzytelniania użytkowników przez system:

- tryb uwierzytelniania systemu Windows
- tryb mieszanego uwierzytelniania

■ Server Properties - DESKTOP-7G93C9I\SQLEXPRESS

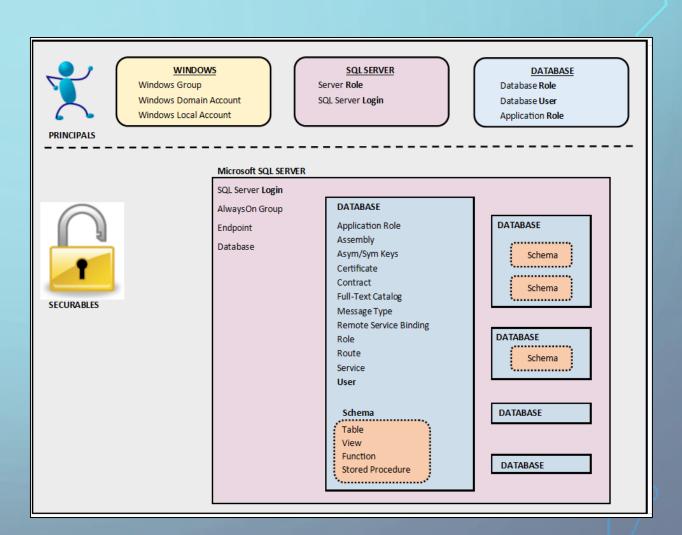
TRYBY UWIERZYTELNIANIA W MS SQL SERVER

Uwierzytelnianie systemu Windows oznacza, że SQL Server sprawdza tożsamość użytkownika, używając tylko jego nazwy użytkownika i hasła Windows. Jeśli użytkownik został już uwierzytelniony przez system Windows, SQL Server nie pyta o hasło.

Tryb mieszany oznacza, że SQL Server umożliwia uwierzytelnianie systemu Windows i uwierzytelnianie serwera SQL. Uwierzytelnianie serwera SQL tworzy loginy użytkownika niepowiązane z systemem Windows.

KONTROLA DOSTĘPU

Istnieje wiele podmiotów (bytów, tłum. z *Principals*) mogących żądać zasobów programu SQL Server. Podobnie jak inne składniki modelu autoryzacji SQL Server podmioty te mogą występować pojedynczo lub być zorganizowane w hierarchię.

TOŻSAMOŚĆ I KONTROLA DOSTĘPU

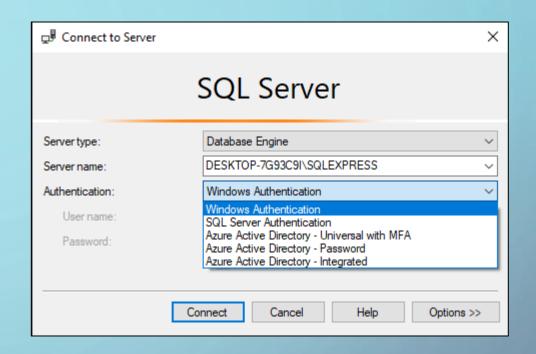
- Principals to byty żądające zasobów, np. użytkownicy baz danych, konta logowania,
- Securables to obiekty, które mogą być chronione, np. tabele, procedury, funkcje,
- Roles stałe role serwera, role bazy danych, role użytkowników,
- Permissions przywileje, które prinicpal otrzymuje do danego securable.

PRINCIPALS

Podmioty na poziomie serwera (SQL Server-level principals)

Login w SQL Server,

- Logowanie w systemie Windows,
- Grupa w systemie Windows,
- Logowanie w Azure Active Directory dla użytkownika AD,
- Logowanie w Azure Active Directory dla grupy AD,
- Rola Serwera

PRINCIPALS

Podmioty na poziomie bazy danych (Database-level principals)

- Użytkownik bazy danych (Jest 12 typów użytkowników),
- Rola bazy danych,
- Rola Aplikacji.

! SCHEMAT - kontener składujący obiekty (tabele, widoki, funkcje, procedury, etc)

SECURABLES

Obiekty tworzące środowisko serwera i bazy danych. Obiekty można podzielić na trzy hierarchiczne poziomy:

- Zabezpieczenia na poziomie serwera obejmują takie obiekty, jak bazy danych i grupy dostępności.
- Zabezpieczane na poziomie bazy danych obejmują takie obiekty, jak schematy i katalogi pełnotekstowe.
- Zabezpieczane na poziomie schematu obejmują takie obiekty, jak tabele, widoki, funkcje i procedury składowane.

Poziomy: serwer, baza danych, schemat

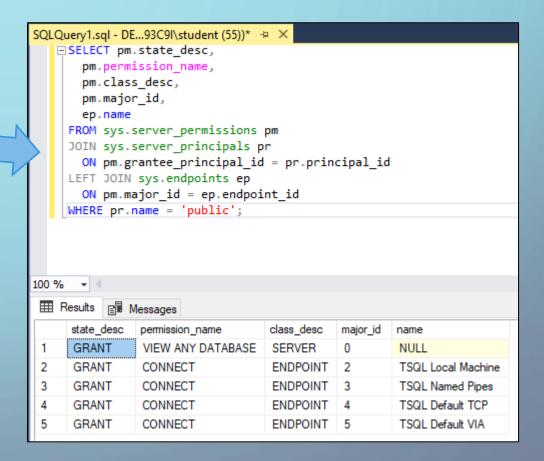
PUBLICZNE ROLE BAZY DANYCH I SERWERA

Każda instancja SQL Server zawiera stałą rolę serwera *public*, a każda baza danych (w tym bazy danych systemowych) zawiera stałą rolę bazy danych *public*. Wszystkie loginy należą do roli serwera *public*, a wszyscy użytkownicy bazy danych należą do roli bazy danych *public*. Nie można usunąć żadnej roli, ani dodawać członków ani usuwać członków z żadnej roli.

Silnik bazy danych domyślnie przypisuje zestaw uprawnień do ról. Loginy dziedziczą wszystkie uprawnienia przyznane roli serwera *public*, chyba że dane logowania zostały wyraźnie przyznane lub odrzucone. To samo dotyczy roli *public* bazy danych. Użytkownicy dziedziczą wszystkie uprawnienia, chyba że uprawnienia specjalnie im przyznano lub odmówiono.

PUBLICZNE ROLE BAZY DANYCH I SERWERA

Aby wyświetlić uprawnienia przypisane do roli *public* serwera, należy wykonać odpowiednią instrukcję:

STAŁE ROLE BAZY DANYCH I SERWERA

Aby łatwo zarządzać uprawnieniami w bazach danych, SQL Server udostępnia kilka ról, które są podmiotami zabezpieczeń grupującymi inne podmioty. Są jak grupy w systemie operacyjnym Microsoft Windows. Role na poziomie bazy danych obejmują zakres uprawnień obejmujący całą bazę danych.

Istnieją dwa typy ról zdefiniowanych w bazie danych: stałe role (fixed-database role), które są predefiniowane w bazie danych oraz role zdefiniowane przez użytkownika.

Stałe role są definiowane na poziomie bazy i istnieją w każdej bazie danych. Członkowie roli bazy danych db_owner mogą zarządzać członkostwem w roli stałej bazy danych.

STAŁE ROLE BAZY DANYCH (FIXED-DATABASE ROLES)

db_owner – Członkowie stałej roli bazy danych db_owner mogą wykonywać wszystkie czynności związane z konfiguracją i konserwacją bazy danych, a także mogą usuwać bazę danych w programie SQL Server. (W SQL Database i Azure Synapse niektóre działania konserwacyjne wymagają uprawnień na poziomie serwera i nie mogą być wykonywane przez db_owners).

db_securityadmin – członkowie zarządzają uprawnieniami, członkostwem w rolach, mogą modyfikować członkostwo w rolach tylko dla ról niestandardowych i zarządzać uprawnieniami. Członkowie tej roli mogą potencjalnie podnieść swoje uprawnienia, a ich działania powinny być monitorowane.

db_accessadmin - Członkowie stałej roli bazy danych db_accessadmin mogą dodawać lub usuwać dostęp do bazy danych dla logowania Windows, grup Windows i logowania SQL Server.

STAŁE ROLE BAZY DANYCH

db_backupoperator – Członkowie stałej roli bazy danych db_backupoperator mogą tworzyć kopię zapasową bazy danych.

db_ddladmin – członkowie mogą wykonać dowolną instrukcję języka DDL w danej bazie.

db_datawriter – członkowie mogą wykonać dowolną instrukcję języka DML w danej bazie

db_datareader - Członkowie stałej roli bazy danych db_datareader mogą odczytywać wszystkie dane ze wszystkich tabel i widoków użytkownika. Obiekty użytkownika mogą istnieć w dowolnym schemacie z wyjątkiem sys i INFORMATION_SCHEMA.

db_denydatawriter – Członkowie stałej roli bazy danych db_denydatawriter nie mogą dodawać, modyfikować ani usuwać żadnych danych w tabelach użytkowników w bazie danych.

db_denydatareader – Członkowie stałej roli bazy danych db_denydatareader nie mogą odczytywać żadnych danych z tabel i widoków użytkownika w bazie danych.

STAŁE ROLE SERWERA

sysadmin – Członkowie stałej roli serwera sysadmin mogą wykonywać dowolne działania na serwerze.

serveradmin – Członkowie stałej roli serwera serveradmin mogą zmieniać opcje konfiguracji całego serwera i wyłączać serwer.

securityadmin – Członkowie zarządzają dowolnymi kontami logowania, użytkownikami, uprawnieniami, członkostwem w rolach.

setupadmin - Członkowie stałej roli serwera setupadmin mogą dodawać i usuwać serwery połączone za pomocą instrukcji języka Transact-SQL. (członkostwo sysadmin jest wymagane podczas korzystania z Management Studio).

STAŁE ROLE SERWERA

dbcreator – członkowie zarządzają dowolną bazą w instancji (mogą tworzyć, zmieniać, usuwać i przywracać dowolną bazę danych).

diskadmin – członkowie zarządzają plikami baz danych na dysku.

bulkadmin – członkowie mogą uruchomić instrukcje BULK INSERT

processadmin - członkowie zarządzają procesami instancji

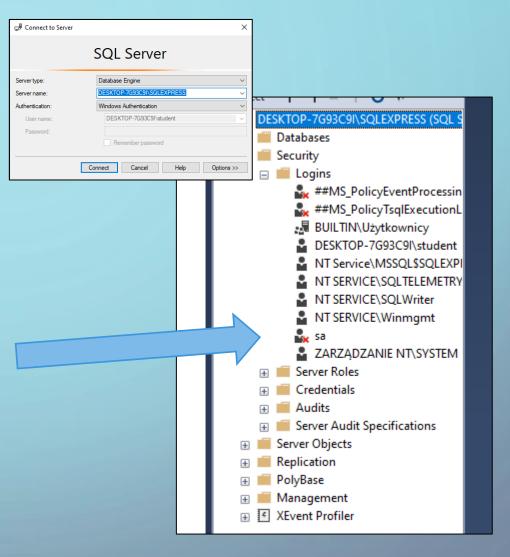
public – członkowie widzą bazy danych w instancji

PREDEFINIOWANE KONTA UŻYTKOWNIKÓW

SQL Server posiada użytkowników, predefiniowane konta użytkowników oraz stałe role bazy danych.

Użytkownik 'sa'

sa (system administrator) to podmiot z poziomu serwera (server-level). Jest automatycznie dodawany jako członek sysadmin (roli serwera) i posiada wszystkie uprawnienia do tej instancji co umożliwia mu wykonywanie dowolne działania.

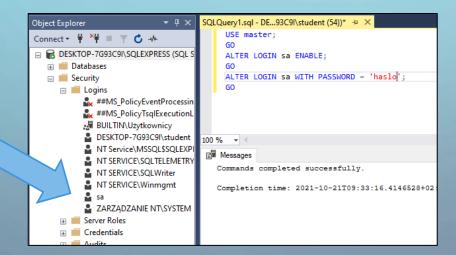

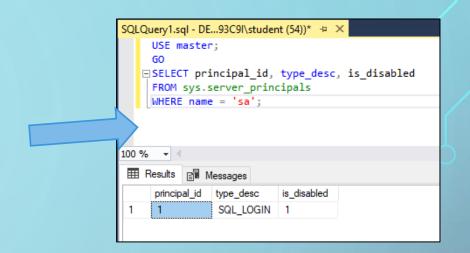
Użytkownik 'sa'

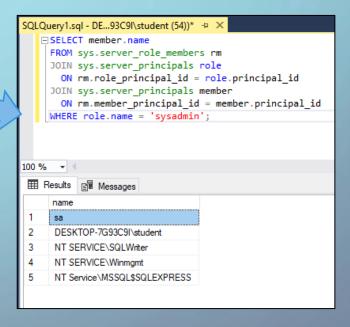
Można sprawdzić, czy logowanie sa jest wyłączone, wysyłając odpowiednie zapytanie do sys.server.principals.

Można zweryfikować członkostwo podmiotu sa

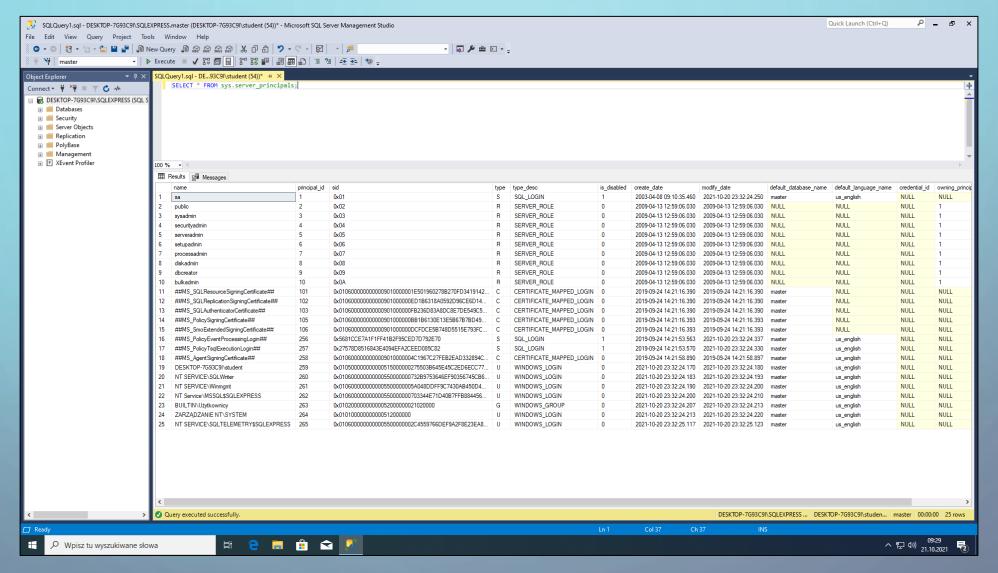
Podmiot można włączyć

Użytkownik 'sa'

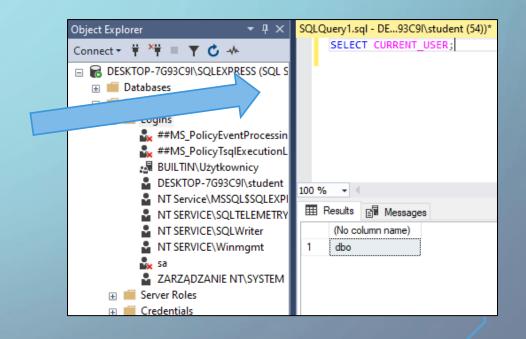

Użytkownik 'dbo' oraz schemat 'dbo'

Użytkownik dbo jest specjalnym podmiotem w każdej bazie danych. Administratorzy Serwera SQL, członkowie stałej roli sysadmin, podmiot sa oraz właściciele bazy danych tworzą bazy jako użytkownik dbo. Podmiot ten posiada wszystkie uprawnienia w bazie danych i nie może być ograniczany ani usunięty. Podmiot dbo jest właścicielem bazy danych ale nie odzwierciedla stałej roli db_owner. Użytkownik dbo jest właścicielem schematu dbo. Schemat dbo jest domyślnym schematem dla wszystkich użytkowników, o ile nie podano innego schematu. Nie można usunąć schematu dbo.

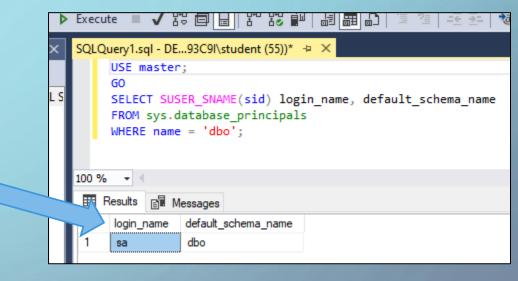
Użytkownik 'dbo' oraz schemat 'dbo'

SQL Server automatycznie mapuje podmiot sa, właściciela bazy danych i członków roli serwera sysadmin serwera na konto użytkownika dbo w każdej bazie danych. Można to sprawdzić poprzez wykonanie zapytania z funkcją CURRENT_USER.

Użytkownik 'dbo' oraz schemat 'dbo'

Aby zweryfikować nazwę logowania i domyślną bazę danych skojarzoną z użytkownikiem dbo, należy uruchomić odpowiednie zapytanie w jednej z baz danych:

Użytkownik 'guest' oraz schemat 'guest'

Podobnie jak w przypadku dbo, każda baza danych zawiera użytkownika i schemat guest. Można użyć użytkownika guest po to, aby przyznać dostęp do bazy danych loginom, które nie są skojarzone z kontami użytkowników w tej bazie danych (tej strategii raczej powinno się unikać).

Użytkownika guest nie można usunąć, ale domyślnie jest on wyłączony i nie ma przydzielonych żadnych uprawnień (czy aby na pewno ?). Jeśli ten podmiot jest włączona, loginy, które nie powinny mieć dostępu do bazy danych, będą miały dostęp. Użytkownik guest jest właścicielem schematu guest. Podobnie jak użytkownika, schematu także nie można usunąć.

Użytkownik 'guest' oraz schemat 'guest'

Aby sprawdzić, czy użytkownik guest jest

włączony, uruchom następujące zapytanie:


```
    SQLQuery1.sql - DE...93C9l\student (55))* → X

USE master;
GO

SELECT u.hasdbaccess, p.default_schema_name
FROM sys.database_principals p
JOIN sys.sysusers u
ON p.principal_id = u.uid
WHERE p.name = 'guest';

100 %

Results

Messages

hasdbaccess default_schema_name
1 1 guest
```

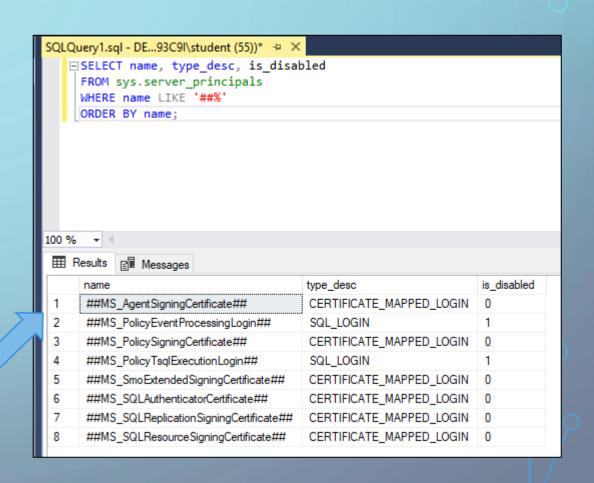
'sys' oraz 'INFORMATION_SCHEMA'

Każda baza danych zawiera podmioty widniejące jako użytkownicy: INFORMATION_SCHEMA oraz sys. Podmioty te są używane do użytku wewnętrznego przez silnik bazy danych. Nie można ich modyfikować ani usuwać.

LOGOWANIE OPARTE NA CERTYFIKATACH

SQL Server zawiera także grupę podmiotów których nazwy zaczynają się i kończą podwójnymi znakami hash (przykład ##MS_PolicySigningCertificate##). Loginy to konta mapowane na certyfikaty używane przez silnik bazy danych do celów wewnętrznych. Nie należy ich usuwać.

Aby pobrać listę logowań opartych na certyfikatach należy wykonać odpowiednie zapytanie:

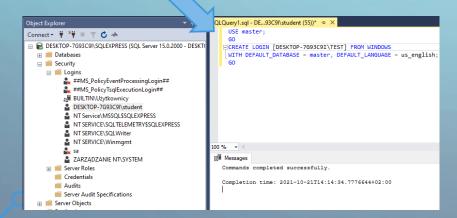

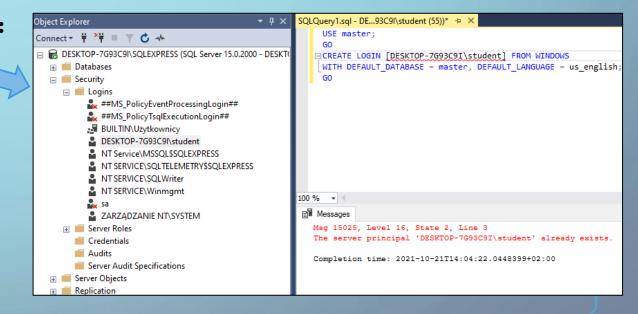
Instrukcja definiuje logowanie na podstawie lokalnego konta student na

komputerze o nazwie DESKTOP-7G93C9I:

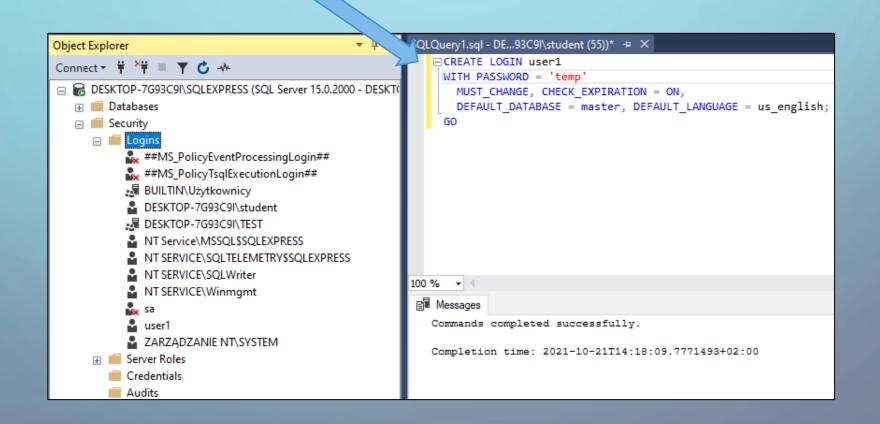
Przydzielenie dostępu dla grupy

Windows

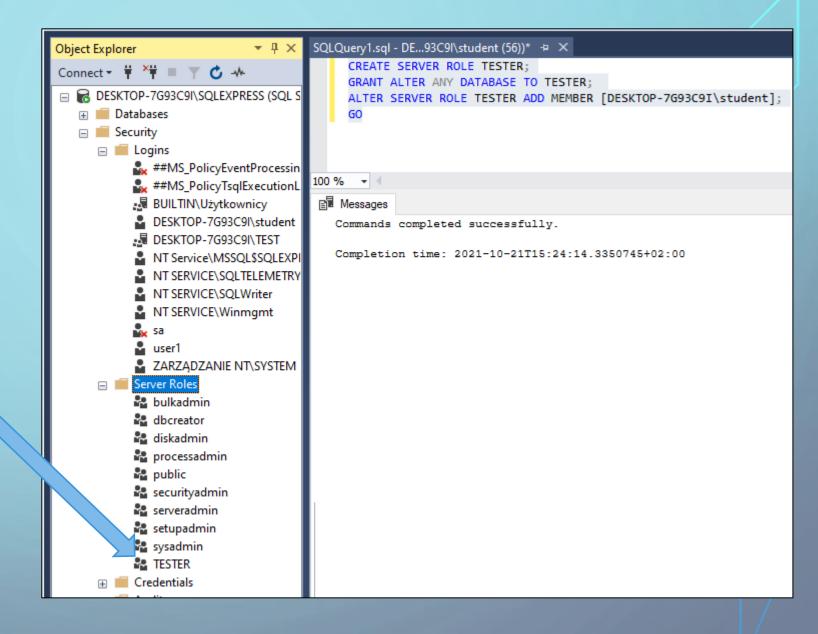

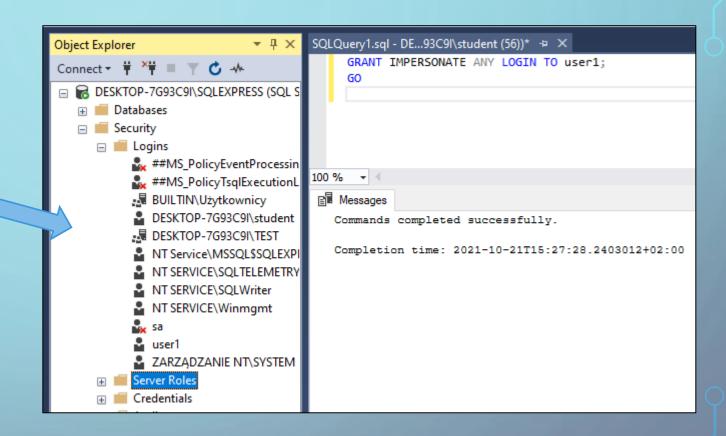
Instrukcja definiuje login do serwera SQL:

Instrukcja definiuje rolę w SQL Server:

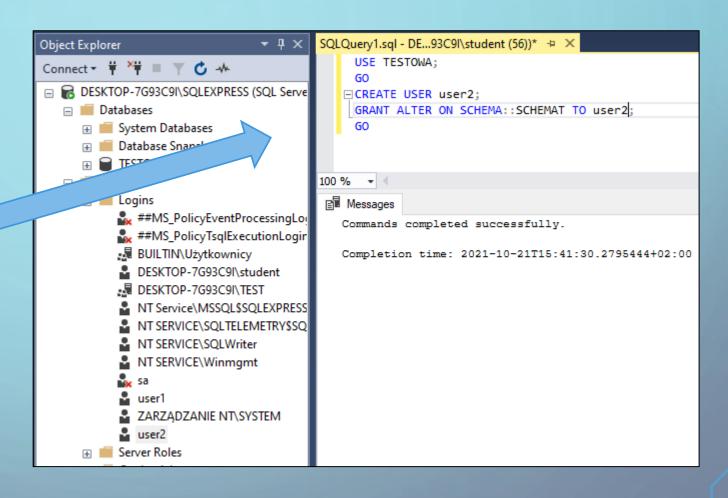

Instrukcja definiuje uprawnienia w SQL Server:

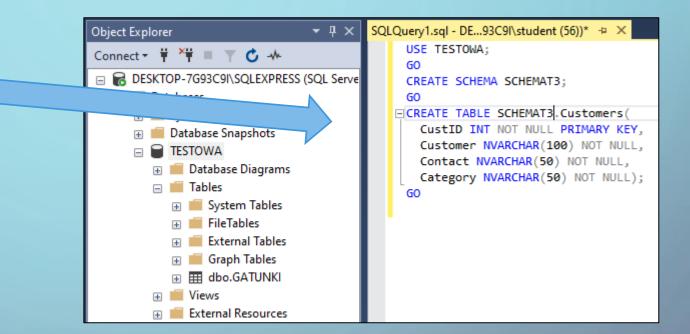

Tworzenie użytkownika i przydzielenie do do schematu SCHEMAT.

Należy pamiętać o stworzeniu Loginu.

Tworzenie schematu i tabeli.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ